

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Kertomus Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO) tilipäätöksestä varainhoitovuodelta 2019

sekä viraston vastaus

Johdanto

01 Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto ('virasto' tai 'EASO') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 439/2010¹. Vallettassa sijaitsevan viraston tarkoituksena on lujittaa turvapaikka-asioihin liittyvää käytännön yhteistyötä ja auttaa jäsenvaltioita täyttämään unionin tason ja kansainväliset velvoitteensa, jotka koskevat avun tarpeessa olevien ihmisten suojelua. Vuodesta 2015 lähtien virasto on tukenut Kreikkaa ja Italiaa muuttoliikekriisin yhteydessä.

02 Virasto hallinnoi pakolaiskriisiin liittyviä operaatioita hajautetussa toimintaympäristössä, jossa sillä on useita paikallistoimistoja Italiassa ja Kreikassa sekä vuodesta 2018 lähtien Kyproksessa. Hajautettu toimintaympäristö on tärkeä lisätekijä, joka vaikeuttaa operaatioiden toteuttamista oikeudellisen kehityksen mukaisesti.

03 EASO on toiminnassaan suhteellisen vahvasti riippuvainen jäsenvaltioiden yhteistyöstä, esimerkiksi siitä, millainen määrä kansallisia asiantuntijoita asetetaan käyttöön osana turvapaikkavalmiushenkilöiden luetteloa (EASOn perustamisasetuksen 15 artiklan mukaisesti). Tällaisia kansallisia asiantuntijoita on asetettu käyttöön vain vähäinen määrä, joten EASO käyttää kentällä suoritettaviin operatiivisiin tukitehtäviin edelleenkin vuokratyöntekijöitä, joita otetaan palvelukseen työvoiman vuokrausyrityksen kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

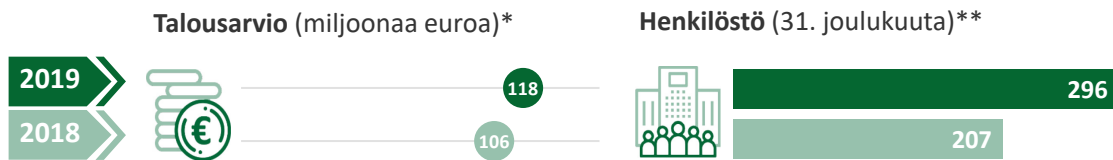
04 EASO on vuodesta 2018 pyrkinyt merkittävin toimin parantamaan sisäisen valvonnan järjestelmiään ja onnistunut kehittämään hallintoprosessejaan huomattavasti.

05 Vuonna 2019 EASO perusti uudelleen sisäisen oikeudellisen yksikön. Se otti palvelukseen ensimmäisen jälkitarkastuksista vastaavan henkilön ja on perustanut uuden sisäisestä tarkastuksesta ja jälkitarkastuksista vastaavan yksikön. EASO on myös ryhtynyt toimiin ohjatakseen riittävät resurssit rekrytointiin ja lyhentääkseen rekrytointiin kuluvaa aikaa. Lisäksi virasto on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on maksujen viivästymisen estäminen. Toimenpiteet ovat vähentäneet maksujen viivästymisastetta merkittävästi.

¹ EUVL L 132, 29.5.2010, s. 11.

06 Kaaviossa 1 esitetään viraston avainluvut².

Kaavio 1: Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2018 ja Euroopan unionin alustava konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

07 Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

² Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.easo.europa.eu.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

08 Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat³ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁴ 31. joulukuuta 2019 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

09 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2019 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2019 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksytyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

³ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁴ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

10 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2019 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

11 Tilintarkastustuomioistuin totesi virastoa koskevassa varainhoitovuoden 2018 tarkastuskertomuksessaan, että viraston Italiassa tilapäistyöntekijöihin soveltamat hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen 13 605 298 euron maksut, jotka virasto suoritti vuonna 2018 tekemänsä sopimuksen perusteella vuonna 2019, ovat sääntöjenvastaisia.

Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että EASO pani vuonna 2019 täytäntöön korjaavia toimia, joiden avulla pyrittiin puuttumaan tähän sääntöjenvastaisuuteen.

12 Tilintarkastustuomioistuin totesi virastoa koskevissa varainhoituvuosien 2016 ja 2017 tarkastuskertomuksissaan, että viraston Kreikassa tilapäistyöntekijöihin soveltamat hankintamenettelyt ja Lesbokselta vuokrattuja tiloja koskevat hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen sääntöjenvastaisia ovat myös maksut, jotka virasto suoritti mainittujen hankintamenettelyjen perusteella vuonna 2019 (kaikkiaan 188 394 euroa vuonna 2016 ja 74 885 euroa vuonna 2017).

Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että Kreikassa tilapäistä työvoimaa koskeviin hankintamenettelyihin liittyviä maksuja ei ole enää suoritettavana. EASO on lisäksi ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin ja tehnyt uuden tilapäispalveluita koskevan puitesopimuksen maaliskuussa 2018.

13 Ulkoisia asiantuntijoita valitessaan viraston on noudatettava tasapuolisen kohtelun periaatetta, josta on säädetty varainhoitoasetuksen 237 artiklassa. Virasto oli myös laatinut vuodesta 2015 voimassa olleen kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella luettelon asiantuntijoista useilta eri

aloilta. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti viisi tapausta. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että ulkoisia asiantuntijoita koskevista valinta- ja sopimuksetekomenettelyistä puuttui näissä tapauksissa systemaattisesti asianmukainen kirjausketju (josta on säädetty varainhoitoasetuksen 36 artiklan 3 kohdassa). Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä esimerkiksi siitä, että osoitettaessa tehtäviä asiantuntijoille olisi käytetty ennalta määrättyjä tehtäväkohtaisia valintakriteereitä, joiden mukaisesti heidän ansionsa suhteessa muiden potentiaalisten hakijoiden ansioihin olisi arvioitu. Näin ollen myös 111 304 euron maksut, jotka virasto suoritti kyseisille asiantuntijoille vuonna 2019, ovat sääntöjenvastaisia.

14 EASOn vuonna 2019 sääntöjenvastaisesti suorittamien maksujen kokonaismäärä oli 13 979 880 euroa (josta 13 868 576 euroa oli peräisin vuosien 2016–2018 sääntöjenvastaisista menettelyistä). Osuus on 14,6 prosenttia viraston vuonna 2019 suorittamien maksujen kokonaismäärästä. Sääntöjenvastaisten maksujen osuus ylittää tarkastuksen osalta määritetyn olennaisuusrajan.

Varauman sisältävä lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

15 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että lukuun ottamatta niiden seikkojen vaikutuksia, joita kuvataan kohdassa ”Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta”, 31. päivänä joulukuuta 2019 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Perustelut lausunnoille

16 Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisen tilintarkastajaliiton (*International Federation of Accountants*, IFAC) kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) ja eettisten ohjeiden sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (*International Organisation of Supreme Audit Institutions*, INTOSAI) antamien kansainvälisten standardien (ISSAI) mukaisesti. Mainittuihin standardeihin perustuvia tilintarkastustuomioistuimen velvollisuuksia kuvataan tarkemmin kohdassa ”Tarkastajan velvollisuudet”. Tilintarkastustuomioistuin toimii eettisiä tilintarkastusstandardeja käsittelevän kansainvälisen lautakunnan (*International Ethics Standards Board for Accountants*, IESBA) vahvistamien eettisten sääntöjen mukaisesti riippumattomasti noudattaen tilintarkastuksen kannalta relevantteja eettisiä vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuin on täyttänyt muut eettiset velvoitteensa näiden vaatimusten ja IESBAN eettisten sääntöjen mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin katsoo hankkineensa lausuntonsa perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuudet

17 Viraston toimiva johto vastaa SEUT:n 310–325 artiklan ja viraston varainhoitoasetuksen mukaisesti viraston tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä kansainvälisesti hyväksytyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien pohjalta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tähän kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäiset kontrollit siten, että niiden pohjalta on mahdollista laatia ja esittää tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä. Viraston toimivan johdon vastuulla on lisäksi varmistaa, että tilinpäätöksessä mainitut toiminnot, rahoitustoimet ja tiedot ovat tilinpäätöstä sääntelevien virallisten normien mukaisia. Viraston toimiva johto on viime kädessä vastuussa viraston tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

18 Kun viraston toimiva johto laatii tilinpäätöstä, sen vastuulla on arvioida viraston kykyä jatkaa toimintaansa. Toimivan johdon on tuotava tarvittaessa esiin viraston toiminnan jatkuvuuteen liittyvät seikat ja laadittava tilinpäätös toiminnan jatkuvuuden periaatteen pohjalta, paitsi jos toimiva johto aikoo lopettaa yhteisön tai lakkauttaa sen toiminnan tai sillä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

19 Hallintoelinten vastuulla on valvoa viraston tilinpäätösraportointia.

Tarkastajan velvollisuudet tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä

20 Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, onko viraston tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet laillisia ja asianmukaisia, ja antaa tarkastuksensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tai muille asianomaisille vastuuvapauden myöntäville viranomaisille tarkastuslausuma viraston tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kohtuullisella varmuudella tarkoitetaan korkeaa varmuustasoa. Kohtuullinen varmuus ei kuitenkaan ole tae siitä, että tarkastuksessa havaitaan kaikki olennaiset virheellisyydet ja vaatimusten noudattamatta jättämiset. Virheellisyydet ja noudattamatta jättämiset voivat johtua petoksista tai virheistä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

21 Tulojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa komissiolta tai yhteistyökumppanimailta saadut tuet ja arvioi tarvittaessa menettelyt, joilla virasto kerää palkkioita ja muita tuloja.

22 Menojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa maksutapahtumat, kun menot ovat aiheutuneet ja ne on kirjattu ja hyväksytty. Tarkastus kattaa ennakkomaksuja lukuun ottamatta kaikentyyppiset (myös omaisuuserien hankintaan liittyvät) maksut siinä vaiheessa, kun maksu on suoritettu. Ennakkomaksut tarkastetaan, kun varojen vastaanottaja esittää tositteet siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti, ja virasto hyväksyy tositteen ennakkomaksun tilinpidollisen selvittämisen yhteydessä joko samana vuonna tai myöhemmin.

23 ISA- ja ISSAI-standardien mukaisesti tilintarkastustuomioistuin käyttää ammatillista harkintaansa ja säilyttää ammatillisen skeptisyyden koko tarkastuksen ajan. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on myös

- o tunnistaa ja arvioida riskejä siitä, että tilinpäätöksiin sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisia virheellisyyksiä tai että tilien perustana olevien toimien kohdalla on petoksista tai virheistä johtuen jätetty olennaisella tavalla noudattamatta Euroopan unionin lainsäädäntökehyksen vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on suunnitella ja suorittaa tilintarkastustoimenpiteitä näihin riskeihin vastaamiseksi ja hankkia lausuntojensa perustaksi tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä. Riski, että petoksesta johtuva olennainen virheellisyys tai noudattamatta jättäminen jää havaitsematta, on suurempi kuin riski, että havaitsematta jää virheestä johtuva olennainen virheellisyys tai noudattamatta jättäminen, sillä petokseen voi liittyä epärehellistä yhteistoimintaa, väärennöksiä, tahallisia tietojen poisjättämisä, väärin tietojen antamisia tai sisäisten kontrollien sivuuttamisia.
- o saada käsitys tilintarkastuksen kannalta relevanteista sisäisistä kontrolleista olosuhteisiin nähden asianmukaisten tilintarkastustoimenpiteiden suunnittelua varten, mutta ei siinä tarkoituksessa, että annettaisiin lausunto sisäisten kontrollien vaikuttavuudesta.
- o arvioida sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuutta ja toimivan johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden ja niihin liittyvien tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- o tehdä johtopäätös siitä, onko toimiva johto soveltanut asianmukaisesti toiminnan jatkuvuuteen perustuvaa kirjanpitokäsittelyä, ja tehdä hankitun tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätös siitä, liittyykö olennaista epävarmuutta sellaisiin tapahtumiin tai olosuhteisiin, jotka saattavat antaa merkittävää aiheutta epäillä viraston kykyä jatkaa toimintaansa. Jos tilintarkastustuomioistuin toteaa, että olennaista epävarmuutta on

havaittavissa, sen on kiinnitettävä tarkastuskertomuksessaan lukijan huomio asianomaisiin tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin tai annettava mukautettu lausunto, jos tiedot ovat puutteellisia. Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätökset perustuvat tarkastuskertomuksen laatimisajankohtaan mennessä saatuun tilintarkastusevidenssiin. Tulevaisuuden tapahtumat tai olosuhteet saattavat kuitenkin johtaa siihen, että yhteisö ei pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioida tilinpäätöksen yleinen esittämistapa, rakenne ja sisältö sekä siinä esitetyt tiedot sekä se, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia toimia ja tapahtumia siten, että tilinpäätös on esitetty oikein.
- hankkia tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä viraston taloudellisista tiedoista, jotta se voi esittää lausunnon tilinpäätöksestä ja sen perustana olevista toimista. Tilintarkastustuomioistuin vastaa tarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Tilintarkastustuomioistuin vastaa yksin tarkastuslausunnostaan.
- soveltuvissa tapauksissa ottaa EU:n varainhoitoasetuksen 70 artiklan 6 kohdassa säädetyn mukaisesti huomioon riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan viraston tilien osalta suorittama tarkastustyö.

Tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa toimivalle johdolle muun muassa tarkastuksen suunnitellun laajuuden ja ajoituksen sekä merkittävät tarkastushavainnot ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksensa aikana havaitsemat mahdolliset merkittävät puutteet sisäisissä kontrolleissa. Tilintarkastustuomioistuin määrittää virastolle ilmoitetuista seikoista ne, jotka ovat olleet merkittävimpiä tilinpäätöksen tarkastuksessa tarkastuksen kohteena olevana varainhoitovuonna.

Tilintarkastustuomioistuin kuvaa kyseisiä seikkoja tarkastajan kertomuksessaan, ellei säädös tai määräys estä asianomaisten tietojen julkistamista tai – erittäin harvinaisissa olosuhteissa – tilintarkastustuomioistuin toteaa, että asianomaista seikkaa ei ole syytä julkaista kertomuksessa, koska julkaisemisesta aiheutuvien kielteisten seurausten voitaisiin kohtuudella olettaa olevan suurempia kuin tietojen julkaisemisesta yleisen edun kannalta saatava hyöty.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

24 Liitteessä on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Alex Brenninkmeijerin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 22. syyskuuta 2020.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Handwritten signature of Klaus-Heiner Lehne in black ink, consisting of the initials 'K-H' followed by a stylized 'Le'.

Klaus-Heiner Lehne
presidentti

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2013 ja 2014	Suuri määrä maksuja suoritettiin varainhoitoasetuksessa asetettujen määräaikojen jälkeen.	Toteutettu
2017	EASO ei toistuvista yrityksistä huolimatta onnistunut rekrytoimaan riittävästi henkilöstöä.	Kesken ⁵
2017	Virastolla on vaikeuksia pitää henkilöstö palveluksessaan.	Toteutettu
2017	Sisäisen tarkastuksen toimintoa ei ollut.	Kesken
2017	Virastossa ei ole omaa oikeudellista yksikköä eikä oikeudellisia asiakirjoja käydä läpi systemaattisen prosessin avulla. Virasto on ulkoistanut suurimman osan oikeudellisesta työstä, eikä sillä ole selkeitä sisäisiä päätöksiä tai ohjeita työn hallinnointia varten.	Toteutettu

⁵ Henkilöstötaulukkoa koskevat vuosien 2017 ja 2018 tavoitteet on saavutettu. Vuoden 2019 tavoitteiden osalta työ on kesken.

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Valvonta sen varmistamiseksi, että sopimuksissa noudatettaisiin tilapäistä työvoimaa koskevia kansallisia sääntöjä, oli heikkoa.	<i>Tilintarkastustuomioistuin ottaa huomioon EU:n tuomioistuimessa vireillä olevan tapauksen, jossa käsitellään useita kysymyksiä, jotka koskevat vuokratyöstä 19. päivänä marraskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY soveltamista EU:n erillisvirastoihin. EU:n tuomioistuimen vastaus käsiteltävänä oleviin kysymyksiin saattaa vaikuttaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kantaan, joka koskee tilapäistyöntekijöiden käyttöä virastossa. Tilintarkastustuomioistuin pidättyy siksi kohdistamasta tältä osin seuranta aiempien vuosien huomautuksiin siihen saakka, kunnes EU:n tuomioistuin on antanut ratkaisunsa asiassa.</i>
2017	Ajankäyttölomakkeiden tarkastuksessa ilmeni merkittäviä puutteita, ja lisäksi havaittiin sääntöjenvastaisuuksia.	Toteutettu

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi vuonna 2017, että viraston virkamatkakulujen seurantamenettelyt olivat puutteelliset. Esimerkiksi todentavia asiakirjoja ei useinkaan vaadittu. Virastossa tehdään parhaillaan selvitystä asiasta.	Kesken
2017	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi merkittäviä puutteita tarjouseritelmien laadinnassa, noudatetuissa hankintamenettelyissä, tarjousten jättämiselle asetetuissa määräajoissa, arviointi- ja ratkaisumenetelmissä, sopimusten pidennyksissä, sopimusten täytäntöönpanossa sekä suoritettujen palvelujen todentamisessa.	Toteutettu
2017	Seuraavilla aloilla havaittiin huomattavia puutteita: tarpeidenarviointi; sopimustyyppin valinta; sopimusten muutokset.	Kesken

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	IT-yritysten kanssa tehdyt palvelusopimukset muotoiltiin siten, että ne voisivat tarkoittaa vuokratyöntekijöiden osoittamista viraston käyttöön (<i>mise à disposition</i>) sen sijaan, että sopimusten perusteella toimitettaisiin selkeästi määriteltyjä IT-palveluita tai -tuotteita. Tämä olisi EU:n henkilöstösääntöjen ja EU:n sosiaalisten ja työllisyyttä koskevien sääntöjen vastaista. Viraston olisi varmistettava, että sopimusten muotoilun avulla estetään kaikenlainen epäselvyys siitä, hankitaanko sopimuksilla IT-palveluita vai koskevatko ne tilapäistä työvoimaa.	Kesken
2018	Hankintamenettelyssä, jonka tarkoituksena oli laatia puitesopimuksia Italiassa tapahtuvaa tilapäistyöntekijöiden hankintaa varten, ei noudatettu reilun kilpailun periaatetta, sillä teknisissä eritelmissä ja niihin liittyvissä neuvotteluissa ilmeni huomattavia virheitä. Viraston olisi sovellettava julkisia hankintoja koskevia EU:n sääntöjä tiukasti.	Toteutettu
2018	Viraston toimintasuunnitelmassa edellytettiin, että sen sisäisten kontrollien standardien täytäntöönpano olisi arvioitava. Arvioinnissa havaittiin, että suurimmassa osassa sisäisten kontrollien standardeista ja niiden arviointiperusteista oli merkittäviä puutteita ja tehottomuuksia.	Kesken

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Viraston olisi otettava käyttöön vaikuttavat jälkitarkastukset.	Kesken
2018	Virastolla ei ollut systemaattista menettelyä oikeudellisten asiakirjojen sisäistä läpikäyntiä varten, ja lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi useita epäjohtonmukaisuuksia julkisiin hankintamenettelyihin liittyvissä oikeudellisissa näkökohdissa. Viraston olisi perustettava oma oikeudellinen palvelu sekä vaikuttava järjestelmä oikeudellisten menettelyjen ja asiakirjojen hallinnointia varten.	Toteutettu
2018	Viraston olisi otettava käyttöön vaikuttavat toimintaperiaatteet, jotka liittyvät erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin.	Toteutettu
2018	Viraston olisi otettava käyttöön vaikuttavat menettelyt vuokratilojen ja niihin liittyvien palveluiden hallinnointia varten.	Kesken

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Viraston vuotuiset talousarviot ovat alun perinkin vähäisiä eikä niissä ole minkäänlaisia vararahastoja, joilla rahoitettaisiin odottamattomia, kiireellisiä operatiivisia tarpeita. Tämä aiheutti epävarmuutta talousarvion suhteen ja haittasi valmiussuunnittelua. Viraston olisi yhdessä komission ja budjettivallan käyttäjien kanssa pyrittävä poistamaan tällaiset budjettirajoitukset.	Ei relevantti

ETTViraston vastaus

11. EASO on todella ilmoittanut hyväksyvänsä tilintarkastustuomioistuimen vuoteen 2018 liittyvän havainnon. Kuten tilintarkastustuomioistuimelle on ilmoitettu, EASO alkoi toteuttaa korjaavia toimia heti, kun viraston uusi pääjohtaja oli nimitetty kesäkuussa 2019 ja tilintarkastustuomioistuimen kertomus julkaistu lokakuussa 2019. Niitä olivat

- puitesopimuksen päättäminen
- uuden hankintamenettelyn käynnistäminen väliaikaisten viraston työntekijöiden palveluista Italiassa
- Italiaan lähetettyjen EASOn väliaikaisten viraston työntekijöiden määrän huomattava vähentäminen siten, että kenttäoperaatioiden toiminnan jatkuminen varmistetaan Italian valtion kanssa
- täydentävän asiantuntijahaun käynnistäminen jäsenvaltioiden asiantuntijoista ja mahdollisuuksien mukaan vaihtoehtoisten menetelmien käyttäminen, jotta asiantuntijoita voitiin lähettää joulukuussa 2019 tehdyn uuden puitesopimuksen tekemiseen asti.

EASOn piti varmistaa toiminnan jatkuvuus kohtuullisesti ainakin joissakin olennaisissa tukitoimenpiteissä Italiassa. Virasto ei pystynyt siksi välittömästi lopettamaan kyseessä olevan puitesopimuksen (ja erityissopimusten) täytäntöönpanoa, vaan täytäntöönpano lopetettiin vasta sen jälkeen, kun korjaavat toimet oli toteutettu.

12. EASO on todella ilmoittanut hyväksyvänsä tämän tilintarkastustuomioistuimen havainnon vuotta 2019 edeltäneiltä edellä mainituilta vuosilta. Virasto haluaa korostaa, että väliaikaisten palvelujen toimittamisesta Kreikassa poikkeuksellisella menettelyllä tehty sopimus päätettiin vuonna 2018. Tämän puitesopimuksen nojalla vuonna 2019 maksettu määrä liittyy korvauksiin, joita EASOn piti maksaa kyseisen sopimuksen päättämisen vuoksi. Kyseiset maksut olivat pikemminkin seurausta korjaavista toimista, joita toteutettiin viraston vaatimusten noudattamiseksi.

EASO on vuodesta 2018 lähtien toteuttanut uutta puitesopimusta vastaavista palveluista.

13. EASO panee merkille tämän tilintarkastustuomioistuimen havainnon.

EASO hallinnoi asiantuntijoitaan Euroopan komission ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttöön ja valintaan sovellettavan menettelyn tulkintaan liittyvän muistion (julkaistu Budgwebissä) mukaisesti.

Sovellettavan oikeudellisen kehyksen perusteella kiinnostuksenilmaisupyynnön tekstiä kuvataan lisää (sisäisiä tarkoituksia varten) hallinnollisessa ohjeessa ulkopuolisia asiantuntijoita koskevien kiinnostuksenilmaisupyyntöjen hallinnoinnista (viite: EASO/DOA/2018/441).

Tässä yhteydessä asiakirja-aineistoon liitetyllä muistiolla, joka koskee erityisasiantuntijan (erityisasiantuntijoiden) valintaa tehtävää varten, on kaksi tarkoitusta: se on sekä perustelu päätökselle valita asiantuntija vahvistetusta luettelosta, jossa täsmennetään syy(t), miksi tietty asiantuntija katsottiin sopivaksi (sopivimmaksi) sekä jäljitysketju.

EASO julkaisi lopuksi uuden kiinnostuksenilmaisupyynnön vuonna 2020. Sen mukaan uusi menettely vahvistetaan, jotta havainnot voidaan ottaa huomioon ja parantaa erityisasiantuntijan valinnan perusteluja verrattuna muihin luetteloon kuuluviin asiantuntijoihin.

14. EASO panee merkille tämän tilintarkastustuomioistuimen havainnon. EASO haluaisi myös toistaa, että maksujen toimeenpano väliaikaisia viraston työntekijöitä Italiassa koskevan puitesopimuksen osalta oli välttämätöntä niiden operatiivisten tarpeiden vuoksi, jotka johtuivat EU:n sitoumuksesta antaa hätäapua Italialle.

Vaikka EASO ymmärtää huomautuksia sisältävän kertomuksen perustelut, se katsoo, että operatiiviset syyt olisivat voineet lieventää tilintarkastustuomioistuimen arviota. EASO kuitenkin vahvistaa sitoutumisensa jatkuviin parannuksiin.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2020.

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet pannaan täytäntöön avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä koskevalla [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Uudelleenkäyttäjät ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä. Jos tällainen lisäoikeus saadaan, yllä mainittu yleinen käyttöoikeus peruuntuu. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydettävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patenteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin, eikä niiden käyttöön anneta lupaa.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille verkkosivuille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logon käyttäminen

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.